

Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací v pediatrické praxi

JUDr. Jana Konečná

AK PRUDIL a spol., s. r. o.

Zdravotnická dokumentace je základním informačním zdrojem, který představuje ucelené informace o dosud poskytnutých, plánovaných zdravotních službách a o dalších informacích, které považuje lékař za nezbytné zaznamenat v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb. Zdravotnická dokumentace má zásadní informační hodnotu nejen pro lékaře poskytující danému pacientovi zdravotní služby, ale i pro další oprávněné subjekty stanovené zákonem, včetně samotného pacienta, ať již zletilého nebo nezletilého. Informační hodnota zdravotnické dokumentace má i klíčový význam pro lékaře v případě vzniku újmy na zdraví při poskytování zdravotních služeb.

Klíčová slova: zdravotnická dokumentace, pacient, nezletilý pacient, zdravotní služby, újma na zdraví.

Leadership and management of medical documentation in pediatric practice

Medical documentation is an essential source of information that provides a unified information provided so far, the planned health services and other information it deems necessary for the physician to record in connection with the provision of health services. Medical documentation is essential information value not only for physicians providing medical services to the patient, but also for other eligible entities established by law, including the patient himself, whether an adult or a minor. The informational value of medical documentation is also crucial for the doctor in case of damage to health by providing health services.

Key words: medical documentation, patient, minor patient, health services, the health damage.

Pediatr. praxi 2015; 16(4): 268–271

Zdravotnická dokumentace je základním zdrojem informací o konkrétním pacientovi, která by měla poskytnout ucelený a objektivní přehled o poskytnuté a poskytované zdravotní péči, vývoji zdravotního stavu, důvodech poskytované zdravotní péče a následující plánované péče, včetně dalších informací, které lékař považuje za nezbytné zaznamenat do zdravotnické dokumentace. Lze doporučit každému poskytovateli zdravotních služeb,¹ aby zaznamenával vzájemnou komunikaci s pacientem, poučení pacienta, informace o dotazech pacienta a odpovědi lékaře, a další sdělení, která se jeví jako podstatná a mohou mít vliv na další poskytování zdravotních služeb i vývoj zdravotního stavu pacienta. Zdravotnická dokumentace je nepostradatelnou a neodmyslitelnou součástí poskytování zdravotních služeb právě s ohledem na její informační hodnotu, která provází pacienta po celý jeho život.

Právní úprava zdravotnické dokumentace vychází z článku 10 odst. 1 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a rovněž se opírá o Listinu základních práv a svobod.² Stěžejní úprava zdravotnické

dokumentace je zakotvena v zákoně o zdravotních službách a v prováděcím předpise k tomuto zákonu, kterou je vyhláška o zdravotnické dokumentaci.³ Zákon o zdravotních službách vymezuje zdravotnickou dokumentaci jako soubor informací, které se vztahují ke konkrétnímu pacientovi, a dále vymezuje obecný obsah vedení zdravotnické dokumentace, která podle účelu jejího zaměření obsahuje identifikační údaje pacienta, pohlaví pacienta, identifikační údaje poskytovatele, informace o zdravotním stavu pacienta, údaje zjištěné z rodinné, osobní a pracovní anamnézy pacienta, a je-li to důvodné, též údaje ze sociální anamnézy, údaje vztahující se k úmrtí pacienta, další údaje podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů upravujících zdravotní služby nebo poskytování zdravotní péče. Na každém listu zdravotnické dokumentace se uvede jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo pacienta, datum narození, není-li rodné číslo přiděleno, dále identifikační údaje poskytovatele, popřípadě název oddělení zdravotnického zařízení.

Nahlížení do zdravotnické dokumentace, pořizování výpisů a kopií

Každý poskytovatel je povinen vést zdravotní dokumentaci v rozsahu a způsobem vy-

mezeným zákonem a vyhláškou. Zdravotnická dokumentace může být vedena v listinné nebo elektronické podobě, nebo v kombinaci obou forem. V elektronické podobě je zdravotnická dokumentace pořizována, zpracovávána, ukládána a zprostředkovávána v digitální formě s využitím informačních technologií.

Do zdravotnické dokumentace mohou v souladu se zákonem o zdravotních službách nahlížet tyto osoby: pacient, jeho zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta, osoby určené pacientem nebo jeho zákonným zástupcem nebo opatrovníkem pacienta, pěstoun nebo jiná pečující osoba, popřípadě osoby blízké zemřelému pacientovi. Do zdravotnické dokumentace mohou tyto osoby nahlížet pouze za přítomnosti pověřeného zdravotnického pracovníka poskytovatele zdravotních služeb, přičemž nesmí narušit poskytování zdravotních služeb. Pokud má pacient nebo jím určená osoba zájem o nahlížení do zdravotnické dokumentace, musí se podřídit časovým možnostem poskytovatele zdravotních služeb. Není-li v možnostech poskytovatele nahlížení do zdravotnické dokumentace pacientovi umožnit, je povinen mu pořídit na vlastní náklady kopie zdravotnické dokumentace do pěti dnů ode dne sdělení, že žádosti nelze vyhovět. Pokud osoba shora uvedená požádá o pořízení výpisů nebo kopií, poskytovatel zdravotních služeb je oprávněn požadovat úhradu nákladů za tuto činnost, včetně úhrady za jejich odeslání. Úhrada ne-

1. Ust. 2 odst. 1 zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), Poskytovatelem zdravotních služeb se rozumí fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle tohoto zákona."

2. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 96/2001 Sb.m.s. Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny (Úmluva o biomedicíně). Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny

základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky.

3. Vyhlášky č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů.

smí přesáhnout náklady spojené s pořízením výpisu nebo náklady vynaložené na pořízení kopie zdravotnické dokumentace nebo náklady spojené s jejich odesláním. Ceník za pořízení výpisů nebo kopie zdravotnické dokumentace je poskytovatel povinen umístit na místě veřejně přístupném pacientům.

O výpis zdravotnické dokumentace či pořízení kopií může každý zákonný zástupce požádat samostatně. Avšak pacient zejména ve věku blízcímu se hranici dospělosti, který je vzhledem ke svému rozumovému vývoji schopen posoudit nezbytnost zdravotní služby, může své právo přístupu ke zdravotnické dokumentaci uplatňovat přímo.⁴ Posouzení, zda je nezletilý pacient schopen porozumět informacím, které mu zdravotnický pracovník sděluje, a zda je oprávněn nahlížet do své zdravotnické dokumentace a pořizovat si kopie ze své zdravotnické dokumentace, záleží vždy a pouze na dotyčném zdravotnickém pracovníkovi. V případě, že by zdravotnický pracovník vyhodnotil, že by zpřístupnění zdravotnické dokumentace mohlo způsobit nezletilému pacientovi újmu na zdraví, neumožní mu do ní nahlížet. Pokud má zdravotnický pracovník pochybnosti o rozumové a volní vyspělosti nezletilého, vyžádá si souhlas zákonného zástupce k nahlížení do zdravotnické dokumentace, a není-li to možné, pak zákonného zástupce o poskytnutí zdravotnické dokumentace nezletilému, tzn. nahlížení, pořízení kopie nebo výpisu z ní, informuje.⁵ Do zdravotnické dokumentace mohou nahlížet i další osoby stanovené zákonem, a to i bez souhlasu pacienta. Jedná se o osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání a jiní odborní pracovníci v přímé souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, kteří jsou zaměstnanci poskytovatele, a další zaměstnanci poskytovatele v rozsahu nezbytně nutném pro výkon povolání, a dále z důvodu splnění úkolů podle zákona o zdravotních službách nebo jiných právních předpisů a při hodnocení správného postupu při poskytování zdravotních služeb, osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání pověřené Státním ústavem pro kontrolu léčiv oprávněné k výkonu kontroly podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů v rozsahu

stanoveném těmito právními předpisy, a osoby uvedené v ust. § 65 odst. 2 zákona o zdravotních službách, osoby pověřené správním orgánem v souvislosti s přezkoumáním lékařského posudku, osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického pracovníka pověřené správním orgánem vypracováním odborného stanoviska k návrhu na přezkoumání lékařského posudku, pověřené příslušným správním orgánem, který převzal zdravotnickou dokumentaci, pořízením výpisů nebo kopií zdravotnické dokumentace pro zajištění návaznosti zdravotních služeb o pacienta, osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání, které se podílejí na výkonu působnosti správních orgánů, oprávněné k výkonu kontroly a pověřené osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání přizvané ke kontrole, osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání pověřené zdravotními pojišťovnami, zdravotničtí pracovníci správy sociálního zabezpečení, osoby podílející se na evidenci a kontrole údajů do Národního zdravotnického informačního systému, soudní znalci ve zdravotnických oborech, osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání orgánů ochrany veřejného zdraví, osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání provádějící externí klinické audity lékařského ošetření, Veřejný ochránce práv, členové delegace Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání nebo členové delegace podvýboru. Tyto osoby si mohou pořizovat výpisy nebo kopie zdravotnické dokumentace v rozsahu nezbytném pro splnění účelu nahlížení. Tyto osoby nemají nárok na vydání originálu zdravotnické dokumentace. Jedná se o taxativní výčet osob, které mohou nahlížet do zdravotnické dokumentace bez souhlasu pacienta, tzn. že jiné osoby v tomto ustanovení neuvedené, nemohou do zdravotnické dokumentace bez souhlasu pacienta nahlížet, pořizovat si opisy, výpisy a kopie.

Při nahlížení do zdravotnické dokumentace je poskytovatel oprávněn požadovat prokázání totožnosti osoby, která o nahlédnutí do zdravotnické dokumentace žádá, a současně tato osoba by měla prokazatelně svou žádost odůvodnit, je-li to nezbytné. Každé nahlédnutí do zdravotnické dokumentace, pořízení výpisů, opisů i kopií se prokazatelně zaznamená do zdravotnické dokumentace pacienta. Záznam vždy obsahuje informace o osobě, která žádost podala, datum, kdy bylo žádosti vyhověno, důvody, případně účel, pro který žadatel žádost podal, způsob ověření totožnosti žadatele, identifikace osob, které byly při nahlížení přítomny. Je-li vedena

zdravotnická dokumentace v elektronické podobě může do ní nahlížet pacient dálkovým přístupem nebo má právo na pořízení kopie na technickém nosiči, který si určí, nebrání-li tomu technické možnosti poskytovatele.

Výjimka z nahlížení do zdravotnické dokumentace

Existuje jediná výjimka z nahlížení a pořízení si výpisů nebo kopie ze zdravotnické dokumentace, týkající se záznamů autorizovaných psychologických metod a popisu léčby psychoterapeutickými prostředky. Pacient, zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta může nahlížet nebo si pořizovat výpisy nebo kopie pouze v rozsahu záznamu popisu příznaků onemocnění, diagnózy, popisu terapeutického přístupu a interpretace výsledků testů, tzn. má nárok pouze na výslednou zprávu z tohoto vyšetření.

Kdy je poskytovatel zdravotních služeb oprávněn neposkytnout požadované informace

Jsou-li ve zdravotnické dokumentaci nezletilého pacienta uvedeny informace o zákonném zástupci, pěstounovi či pečující osobě, o nichž se lékař dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb a vyplývá z nich podezření za zneužívání nebo týrání nezletilého pacienta nebo ohrožování jeho zdravého vývoje, může lékař omezit zpřístupnění zdravotnické dokumentace zákonnému zástupci, pěstounovi či pečující osobě, je-li toto omezení v zájmu pacienta. Přístup ke zdravotnické dokumentaci lze v tomto případě omezit pouze ve vztahu ke konkrétním informacím, z nichž vyplývá podezření na zneužívání, nikoli ke zdravotnické dokumentaci jako celku. Jedná se o situace, kdy má zdravotnický pracovník podezření na zneužívání nezletilého pacienta nebo týrání nezletilého pacienta nebo ohrožování zdravého vývoje, lze-li přepokládat, že poskytnutím informace by mohlo dojít k ohrožení nezletilého pacienta. Zákon umožňuje omezit přístup do zdravotnické dokumentace či zadržet informaci především tam, kde by mohlo jít o negativní dopad na nezletilého pacienta, o čemž rozhodne vždy zdravotnický pracovník. Zákon neupravuje situaci, kdy nezletilý žádá poskytovatele o omezení zpřístupnění zdravotnické dokumentace zákonným zástupcům. Ale i tuto situaci musí zdravotnický pracovník zhodnotit dle rozumové a volní vyspělosti pacienta a okolností konkrétního případu (věk pacienta, závažnost onemocnění, okolnosti přijetí k ošetření, apod.). Domnívám se však, že pokud ne-

4. § 35 zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) a ust. § 31 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

5. § 35 odst. 2 o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), „Poskytnutí zdravotních služeb na základě souhlasu nezletilého pacienta nebrání tomu, aby ošetřující zdravotnický pracovník podal zákonnému zástupci informaci o poskytnutých zdravotních službách nebo zdravotním stavu nezletilého pacienta.“

zletilý pacient je ke svému rozumovému vývoji schopen posoudit nezbytnost zdravotní služby, je schopen i omezit přístup ke zdravotnické dokumentaci pro důvody, které ho k tomu vedou, a zdravotnický pracovník by měl této žádosti vyhovět.

Poskytování informací orgánům sociálně právní ochrany dětí

V zájmu sociálně právní ochrany dětí regulované zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, v platném znění, je někdy nezbytné, aby příslušné orgány měly k dispozici údaje, které se týkají dětí a jsou chráněny povinnou mlčenlivostí. Podle ust. § 53 odst. 1 písm. c) zákona č. 359/1999 Sb., na výzvu orgánů sociálně – právní ochrany jsou poskytovatelé zdravotních služeb povinni sdělit bezplatně údaje potřebné podle tohoto zákona pro poskytnutí sociálně právní ochrany nebo pro účely rozhodování o vydání pověření, nebrání-li tomu zvláštní právní předpis. Právě tento dovětek „nebrání-li tomu zvláštní právní předpis“ činí v praxi výkladové problémy a neusnadňuje to ani další věta předmětného ustanovení, která stanoví, že povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu⁶ se nelze dovolávat, jestliže mají být sděleny údaje o podezření z týrání, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o něj. Na jedné straně zákon ukládá poskytovatelům zdravotních služeb sdělovat určité skutečnosti, kdy je zřejmé, že poskytovatel zdravotních služeb získal informace o dítěti v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, které jsou chráněny povinnou mlčenlivostí ve smyslu ust. § 51 zákona o zdravotních službách, a na straně druhé vymezuje případy (podezření z týrání, zneužívání dětí nebo zanedbávání péče), kdy je povinná mlčenlivost prolomena. Z hlediska účelu zákona je možné se přiklonit k závěru, že pakliže nebude mít poskytovatel zdravotních služeb a ani jiný zdravotnický pracovník podezření, že dochází k týrání nebo zneužívání dítěte nebo je zanedbávána péče o dítě, může na výzvu orgánu sociálně právní ochrany dětí podání informací odmítnout právě s poukazem na povinnou mlčenlivost uloženou zvláštním právním předpisem, kterým je v tomto případě zákon o zdravotních službách.

Podle ust. § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí jsou poskytovatelé zdravotních služeb povinni ozná-

mit obecnímu úřadu s rozšířenou působností skutečnosti (sociální odbor magistrátů), které nasvědčují tomu, že se jedná o děti uvedené v ust. § 6 odst. 1 zákona o sociálních službách,⁷ a to bez zbytečného odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví. Pokud o to ten, kdo učinil oznámení požádá, obecní úřad sociální odbor ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě skutečností uvedených v oznámení shledal či neshledal, že jde o dítě uvedené v ust. § 6 zákona o sociálně – právní ochraně dětí. Při plnění povinností se nelze dovolávat povinnosti zachovat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu. Jedná se o průlom do povinné mlčenlivosti.

Může lékař sdělit informace ze zdravotnické dokumentace policistovi?

Za lékařem přichází policista a sdělí lékaři, že šetří trestný čin, pro jehož účely je nezbytné sdělení potřebných informací o zdravotním stavu pacienta, kterého má dotyčný lékař v péči.

7. Ust. § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů „Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče

1. zemřeli,

2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, 3) nebo

3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;

b) které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřeni dítěte do její výchovy;

c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, žijí se prostitutci, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, 4) opakovaně nebo soustavně páchají přestupky 5) nebo jinak ohrožují občanské soužití;

d) které se opakovaně dopouští úteků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;

e) na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;

f) které jsou na základě žádosti rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;

g) které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;

h) které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu; pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.“

Může lékař sdělit policistovi požadované informace, když se prokáže služebním průkazem? Poskytovatel zdravotních služeb, resp. lékař bez dalšího nesmí sdělit informace, které podléhají povinné mlčenlivosti. Pokud policista požaduje informace o zdravotním stavu pacienta za účelem šetření trestného činu a nemá souhlas soudce, musí lékař odmítnout poskytnutí informací o zdravotním stavu pacienta. Pokud policista předloží souhlas soudce s poskytnutím údajů, je povinen lékař policistovi vyhovět, stejně tak pokud má souhlas pacienta. Výjimka je u pacienta, po kterém je vyhlášeno pátrání, zde i bez souhlasu je povinen poskytovatel zdravotních služeb sdělit informace, ale pouze o době a místě poskytnutí zdravotní péče této osobě.

Nový ošetřující lékař žádá kolegu, který poskytoval zdravotní služby před ním, o zaslání o originálu zdravotnické dokumentace

Obecně platí, že originály zdravotnické dokumentace nesmí poskytovatel zdravotních služeb vydat. Existují výjimky stanovené zákonem, mezi které nepatří žádost nového poskytovatele zdravotních služeb o její vydání v souvislosti s navázáním zdravotních služeb pacientovi. Novému poskytovateli lze poslat maximálně kopie, ale i toto není jeho povinností, neboť zákon ukládá poskytovateli sdělit potřebné informace o zdravotním stavu pacienta nezbytných k zajištění návaznosti dalších zdravotních služeb. Pokud se poskytovatel rozhodne lékaři z kolegiálních důvodů vyhovět a pošle mu kopie zdravotnické dokumentace, měl by tak učinit prostřednictvím pacienta, který mu potvrdí převzetí kopií pořízených z jeho zdravotnické dokumentace.

Lékař je písemně vyzván okresním soudem, aby soudu sdělil pro účely soudního řízení ve věci o náhradu škody informace o zdravotním stavu pacienta, o kterého pečuje

Jedná-li se o soudní řízení ve věcech občanskoprávních, lékař je vázán povinnou mlčenlivostí a informace není oprávněn soudu sdělit. Obecně lékař takovou žádost odmítne s poukazem na povinnou mlčenlivost s tím, že požadovanou informaci může soudu sdělit pouze se souhlasem pacienta.

Nezletilý pacient

Zproštění povinné mlčenlivosti mohou provést zákonní zástupci, nejčastěji rodiče. S ohledem na citlivé údaje je nutné žádat zproštění povinné mlčenlivosti od zákonných zástupců

6. § 51 zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

i v případě sdělování údajů o zdravotním stavu osob ve věku blízkém zletilosti, tj. u osob starších 14 let. Stačí jedním z rodičů. Rodič nemůže provést zproštění povinné mlčenlivosti, pokud by tím došlo ke střetu zájmů mezi ním a nezletilým pacientem. Typicky nezletilý pacient nechce dát souhlas k poskytnutí údajů ze své zdravotnické dokumentace, tzn. zprostit povinné mlčenlivosti, a rodič souhlas k poskytnutí údajů ze zdravotnické dokumentace poskytne. V takovém případě by musel být soudem ustanovený opatrovník, který by zproštění mlčenlivosti provedl.

Závěr

Vedení zdravotnické dokumentace a nahlížení do ní souvisí s povinnou mlčenlivostí zdravotnických pracovníků a ochranou soukromí pacienta. Zdravotnická dokumentace obsahuje citlivé údaje⁸ o zdravotním stavu pacientů a je tak nezbytné, aby zacházení s ní bylo v souladu se závaznými právními předpisy. Nakládání s osobními údaji je regulováno zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Nadto je třeba uvést, řádně vedená zdravotnická dokumentace je důležitým podkladem pro prokázání lékařem poskytnuté zdravotní péče, osvětlení okolností postupů lékaře/ů a jiných zdravotnických pracovníků při poskytování zdravotních služeb. Za provedení zápisu do zdravotnické dokumentace je odpovědný zdravotnický pracovník nebo

jiný odborný pracovník, který pacientovi poskytne zdravotní službu. Kdo, byť jen z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím závažnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, již se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti. Stejně tak bude potrestán ten, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, již se osobní údaje týkají. Odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti. Je tedy nesprávným jednáním, kdy zdravotničtí pracovníci sdělují údaje o zdravotním stavu pacienta bez svolení dotčené osoby, jejího oprávněného zástupce nebo aniž by k tomu byli oprávněni ze zákona.

Literatura

1. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 96/2001 Sb.m.s. Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny (Úmluva o biomedicíně). In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
2. Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
3. Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
4. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
5. Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].

6. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.
7. Stanovisko České lékařské komory č. 1/2009, Elektronický způsob vedení zdravotnické dokumentace. Závazné stanovisko ČLK č. 1/2009. Věstník ČLK. 2013, roč. 2013: 177–179.
8. Zákon č. 95/2004 Sb., zákon o podmínkách získávání a uznávání odborné a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
9. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
10. Zákon č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
11. Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
12. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně citlivých údajů a změně některých zákonů. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
13. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně – právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
14. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
15. Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].
16. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník. In. ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 2. 2015].

Článek doručen redakci: 1. 4. 2015

Článek přijat k publikaci: 29. 5. 2015

JUDr. Jana Konečná

AK PRUDIL a spol., s. r. o.
Bašty 416/8, 602 00 Brno
j.konecna.km@seznam.cz

8. Podle ust. § 4 písm. b) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně citlivých údajů a změně některých zákonů je citlivým údajem osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuální životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.